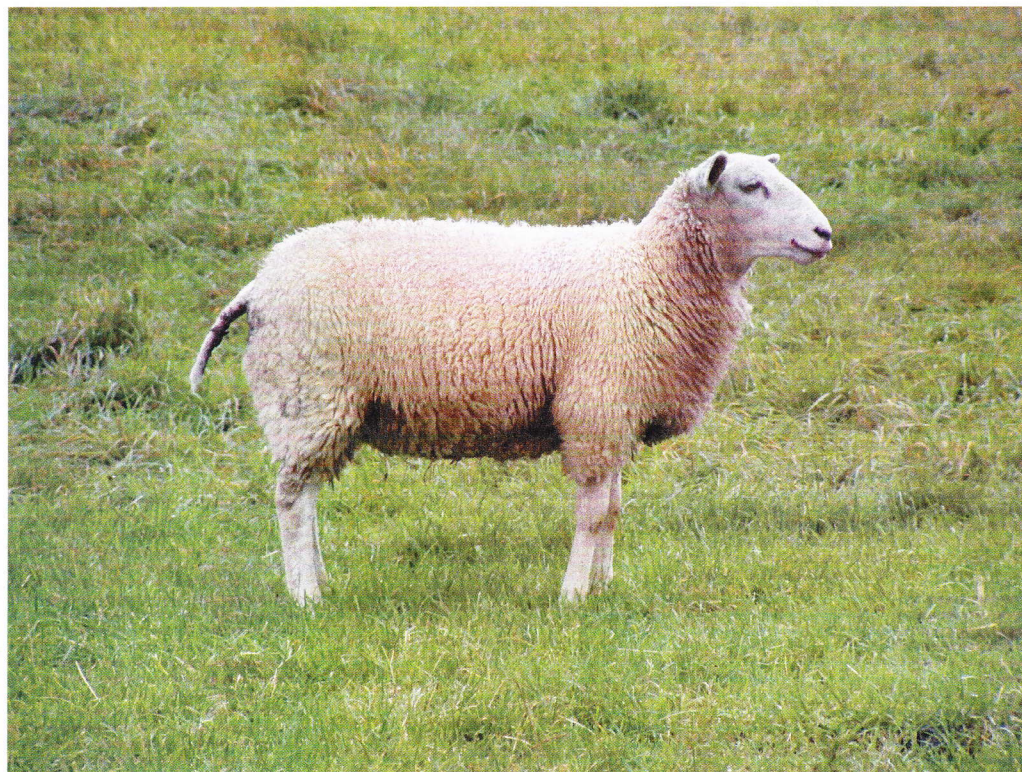

Projectplan Houtakker te Bemmelen

Natuurwaardentoets

Definitief rapport

10 december 2004

ROYAL HASKONING

thinking in
all dimensions

ROYAL HASKONING**HASKONING NEDERLAND BV**
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Boschveldweg 21
Postbus 525
5201 AM 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 687 41 11 Telefoon
073 612 07 76 Fax
info@den-bosch.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel Projectplan Houtakker te Bommel
Natuurwaardentoets
Verkorte documenttitel Projectplan Houtakker te Bommel
Status Definitief rapport
Datum 10 december 2004
Projectnummer 9P6297
Opdrachtgever Gemeente Lingewaard
Referentie 9P6297/R00005/AdW/DenB

Auteur(s) drs. A.J. de Wilde
Collegiale toets ing. P.A.M. Kamsma
Datum/paraaf 10/12/04
Vrijgegeven door ir. J. Kootstra
Datum/paraaf 10/12/04

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel	1
2 WERKWIJZE	2
3 PROJECTBESCHRIJVING	3
3.1 Het plangebied	3
3.2 Project	4
4 AANWEZIGE BESCHERMDE DIER- EN PLANTENSOORTEN	5
4.1 Geraadpleegde bronnen	5
4.2 Resultaten	5
5 EFFECTEN	8
6 MITIGERENDE MAATREGELEN	10
7 CONCLUSIES	12

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Gemeente Lingewaard, verder in dit rapport genoemd als de "opdrachtgever", is van plan om naast het huidige bedrijventerrein Houtakker een uitbreiding hiervan te ontwikkelen.

In het kader van artikel 75, vierde lid, onderdeel C van de Flora- en Faunawet is Royal Haskoning door de opdrachtgever gevraagd om de effecten van de nieuwbouw van het bedrijventerrein te toetsen op beschermde soorten (de zogenaamde ecoscan of natuurwaardentoets).

1.2 Doel

Deze ecoscan heeft tot doel de effecten in kaart te brengen van de uitvoering van het project op soorten die beschermd zijn in het kader van de Flora- en Faunawet. Er wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- *Welke wettelijk beschermde dieren en planten komen voor, of maken gebruik van het plangebied?*
- *Wat zijn de waarschijnlijke effecten van het project op deze soorten?*
- *Welke mitigerende maatregelen kunnen de effecten voorkomen of reduceren?*
- *Dient een ontheffing Flora- en Faunawet te worden aangevraagd?*

2

WERKWIJZE

De volgende aanpak is gevolgd om na te gaan of het project niet in strijd is met het behoud van wettelijk beschermde soorten.

Stap 1: Inventarisatie van beschermde soorten

Er zijn verschillende bronnen gebruikt om te achterhalen of beschermde soorten in het plangebied voorkomen. De algemene informatie van het 'Natuurloket' is gebruikt om een eerste indruk te krijgen van het voorkomen van beschermde soorten. Het 'Natuurloket' is een initiatief van het Ministerie van LNV en verschillende natuurbeschermingsorganisaties. Deze informatie is via internet (www.natuurloket.nl) beschikbaar op een schaal van één bij één kilometer (zogenaamde kilometerhokken).

Tevens is door een ervaren ecooloog een veldbezoek aan het gebied gebracht om deze informatie te kunnen interpreteren en aan te vullen.

Stap 2: Toetsing natuurwaarden en vaststelling van de effecten

Door de eisen die de beschermde soorten aan hun milieu stellen te confronteren met de geplande ingrepen, kunnen de effecten op de soorten worden geanalyseerd. Er wordt aandacht besteed aan de functie van het gebied voor de soorten (foerageergebied, rustplaats, enz) en aan de mate van bescherming (Flora- en Faunawet, Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn, Rode lijst).

Stap 3: Voorstellen voor mitigerende effecten

Er worden voorstellen aangegeven waardoor (tijdelijke en lokale) effecten op beschermde soorten voorkomen of gereduceerd kunnen worden.

Stap 4: Conclusie

In de laatste stap worden de conclusies en juridische consequenties van de voorgaande stappen samengevat. Tevens zal aangegeven worden of deze relatief beperkte studie voldoende is voor de beoordeling van de effecten.

3 PROJECTBESCHRIJVING

3.1 Het plangebied

Het plangebied ligt ten noorden en oosten van het huidige bedrijventerrein Houtakker fase 1. Het plangebied, Houtakker II, bestaat uit twee delen:

- ten noorden van het huidige bedrijventerrein ongeveer 350x450 m (15,8 Ha);
- ten oosten een langgerekte driehoek van 500 m en maximaal 200 breed (10 Ha).

Houtakker II betreft een uitbreiding van het bestaande lokale kleinschalige gemengde bedrijventerrein Houtakker I in noordelijke richting. In totaal betreft het een plangebied van ongeveer 17 hectare. Hiervan is ongeveer 8 hectare als netto uitgeefbaar bedoeld. Het overige gebied wordt ingericht om ondermeer de verkeerssituatie van Bemmelen en de ontsluiting van het bedrijventerrein te verbeteren. Het plangebied wordt begrensd door:

- het huidige bedrijventerrein Houtakker I aan de zuidwestzijde;
- de Rijksweg 15 aan de noordzijde met een paar meter hoog talud;
- de Van Elkweg aan de noordoostzijde, ook met een paar meter hoog talud;
- Baalsestraat aan de zuidoostzijde;
- de oostzijde loopt van het transformatorstation aan de Baalseweg door bouwland tot even ten noorden van het huidige bedrijventerrein;
- de westzijde wordt gevormd door de Karstraat met verspreid liggende bebouwing.

Het plangebied wordt doorsneden door de Van Elkweg welke het noordelijke en oostelijke deelplangebied scheidt. De Van Elkweg en de aansluitingen op de Papenstraat, De Heister en de Baalsestraat zijn onderdeel van het plangebied.

Het noordelijke deelgebied is vooral begroeid met grasland, er is ook wat akkerland, enkele jonge bomenrijen (populieren en essen) schrale ruigte en twee woonhuizen met schuren en tuinen.

Het oostelijke deelgebied bestaat uit grasland, een bomenkwekerij, een parkeerplaats en een dubbele rij volwassen populieren.

Naast informatie over het plangebied zal ook informatie over de omgeving gebruikt worden. Dit omringende gebied wordt het studiegebied genoemd en omvat de kilometerhokken:

Figuur 1: Overzicht kilometerhokken

190-435	191-435
190-434	191-434

Kilometerhok 190-434 bestaat vrijwel geheel uit stedelijk gebied. Het noordelijke deel wordt doorsneden door de Rijksweg 15. Het hok 190-435 wordt doorsneden door de Betuwelijn en bestaat verder vooral uit grasland en fruitbomenteelt. Het hok 191-435 bestaat vooral uit akkerland maar daarnaast is er ook wat grasland en helemaal in het noorden weer een bedrijventerrein. Het hok wordt doorsneden door De Linge welke hier nauwelijks natuurwaarden vertegenwoordigt. Het hok 191-434 ligt aan de westzijde in stedelijk gebied met de drukke Van Elkweg. De rest bestaat uit landelijk gebied met akkerbouw, veeteelt, bomenkwekerij en boomgaard

3.2 Project

Het bedrijventerrein Houtakker II is vooral bedoeld voor bedrijfshallen, opslag en verkoopruimtes. De inrichting van met name het oostelijke deel is nog niet definitief vastgesteld. Voor de uitvoering van deze ecoscan zal uitgegaan worden van een volledige vernietiging van de daar aanwezige natuurwaarden. Het definitieve ontwerp kan rekening houden met deze waarden waardoor de uiteindelijke effecten op beschermde soorten minder zullen zijn.

De definitieve planning, fasering en verantwoordelijke voor de realisatie zullen in een later stadium worden vastgesteld.

4 AANWEZIGE BESCHERMDE DIER- EN PLANTENSOORTEN

4.1 Geraadpleegde bronnen

Het Natuurloket is gebruikt als bron voor algemene informatie over het voorkomen van beschermde soorten in het plan- en studiegebied.

Op 1 oktober 2004 is door een ecooloog van Royal Haskoning een veldbezoek aan het gebied gebracht om de bestaande informatie te kunnen interpreteren en aan te vullen. Tijdens het veldbezoek is gelet op vogelnesten, holen in de grond en in bomen, sporen van zoogdieren en (resten van) bijzondere planten. Daarnaast zijn de aanwezige habitats verkend om de bestaande informatie te kunnen interpreteren.

4.2 Resultaten

Vaatplanten

In het studiegebied zijn 1-4 soorten beschermde planten per kilometerhok aangetroffen. Geen van deze soorten is strikt beschermd (Habitatrichtlijn Bijlage IV). In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen exemplaren van beschermde soorten aangetroffen. Gezien de aanwezige habitats (vooral intensief beheerd weide- en akkergebied en bermen) is het voorkomen van eventuele beschermde planten vooral te verwachten langs de noordostrand van het plangebied op of nabij de taluds naar de Rijksweg 15 en de Van Elkweg. Gezien het feit dat geen enkele bijzondere soort tijdens het veldbezoek is waargenomen wordt de kans klein geacht dat er meer dan hooguit een incidenteel exemplaar voor kan komen. Voor deze studie zal er verder van uit gegaan worden dat er geen beschermde planten in het plangebied voorkomen.

Vlinders en andere ongewervelden

Van deze groep zijn voor het studiegebied geen beschermde soorten bekend. Gezien de aanwezige habitats zijn die ook niet te verwachten. De meeste beschermde soorten Nederlandse dagvlinders zijn ofwel gebonden aan zeldzame waardplanten, zoals klokjesgentiaan of grote pimperl, ofwel aan bijzondere habitats zoals beekdalen, bosranden of hoogveengebieden. Dergelijke soorten of habitats komen in het plangebied niet voor. Het is wel mogelijk dat zwervende soorten zoals koninginpage en oranje luzernevlinder in sommige jaren (bijvoorbeeld warme zomers) in het gebied aangetroffen zullen worden.

Het Natuurloket geeft aan dat er in het kilometerhok waarin het plangebied ligt of één of meer van de kilometerhokken die hier aan grenst wel onderzoek gedaan is naar libellen, sprinkhanen en andere ongewervelden, maar dat er geen beschermde of Rode Lijstsoorten gevonden zijn.

Broedvogels

Natuurloket geeft aan dat in het studiegebied 11-33 soorten broedvogels per vierkante kilometer zijn aangetroffen. Hieronder zijn geen bijzondere Vogelrichtlijnsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn in het noordelijke deel geen verlaten nesten gevonden. Toch is het, gezien de aanwezige habitats, mogelijk dat algemene soorten van dit soort habitats in het plangebied broeden. In het oostelijke gebied, in het bosje met volwassen populieren (ongeveer 30m hoog) is een nest van vrijwel zeker een buizerd aangetroffen. De buizerd broedt vaak jaren achtereen in hetzelfde nest. Een buizerdnest kan hierom als vaste rust- of verblijfplaats aangemerkt worden en is daarom beschermd.

Reptielen

In de ruime omgeving rond het studiegebied is geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van reptielen. Gezien de aanwezige habitats is het voorkomen daarvan hoogst onwaarschijnlijk.

Amfibieën

In het studiegebied zijn 1 tot 3 soorten amfibieën per kilometerhok aangetroffen (Natuurloket). Het gaat ondermeer om de strikt beschermde rugstreeppad. Het noordelijke deelgebied is vrij droog en heeft een paar vrij diep uitgegraven sloten, hiervan is gekeken of ze geschikt zijn als mogelijk voortplantingswater. Ten tijde van het veldbezoek stonden de sloten op de meeste plaatsen droog. De grondwaterstand zal dus vaak >100 cm onder het maaiveld liggen. De vegetatie van de sloten aan de oost-, noord- en westzijde indiceert dat deze slechts incidenteel water voeren. Hierdoor zijn ze ongeschikt als voortplantingswater. De sloten aan de zuidzijde en een klein stukje van een perceelsloot even boven het midden van het perceel zijn wel permanent waterhoudend. Deze zijn volledig begroeid met riet. Hierdoor zijn ze in ieder geval ongeschikt als voortplantingswater voor soorten als de kleine watersalamander en rugstreeppad welke van warmer (onbeschaduwde) water houden. Het is niet onmogelijk dat deze sloten geschikt zijn als voortplantingswater voor een groene of bruine kikker. In het oostelijke deelgebied zijn geen waterhoudende sloten aangetroffen. Er zijn in geen van beide deelgebieden volwassen dieren waargenomen waardoor er vanuit gegaan wordt dat er geen amfibieën in het plangebied voorkomen. Er zijn in het studiegebied buiten het plangebied op veel plaatsen permanent waterhoudende sloten met in de directe omgeving landhabitats van redelijke kwaliteit, waardoor er vanuit gegaan wordt dat de aangetroffen amfibieën in de buurt van deze sloten zijn aangetroffen en niet in het plangebied.

Zoogdieren

In het studiegebied zijn 1-2 soorten vleermuizen aangetroffen (Natuurloket). Het plangebied is geschikt als foerageergebied en vrij gemakkelijk bevliegbaar doordat het naar veel kanten is aangesloten op bomenrijen en andere landschapselementen. Het is goed mogelijk dat het plangebied een onderdeel is van bovenlokale migratieroutes voor deze soorten. De gebieden ten noordwesten verbinden door de bomenrijen langs de west-, noord- en oostzijde van het plangebied via de bomen langs de Van Elkweg naar het zuidoosten en zuiden. Een belangrijk onderdeel in deze route is waarschijnlijk de populierenrij langs de Baalsestraat. Het is bovendien mogelijk dat deze bomen holtes hebben welke gebruikt kunnen worden door bijvoorbeeld de rosse vleermuis als verblijfplaats. Het is op dit moment nog onduidelijk of deze bomen kunnen blijven staan of niet. Als ze gekapt moeten worden is nader onderzoek naar vleermuizen gewenst.

Er is geen informatie op Natuurloket over andere zoogdieren in het studiegebied. In het plangebied zijn andere zoogdiersoorten of hun sporen waargenomen. Dit betreft de veldmuis (paadjes en holletjes), konijnen en mol (molshopen). Gezien de ligging van het plangebied en de daar aanwezige habitats kunnen de volgende soorten ook eventueel in het plangebied voorkomen: haas en bosspitsmuis. Daarnaast is het niet uit te sluiten dat het plangebied, met name het oostelijke deelgebied, incidenteel wordt bezocht door mobiele soorten als wezel of vos. Er zijn hier echter geen indicaties voor, waardoor er voor deze studie van uitgegaan zal worden dat ze niet in het plangebied voorkomen.

Hieronder is in een tabel samengevat welke de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten in het plangebied zijn.

Tabel 1: Mogelijk voorkomende beschermde soorten

Soortengroep	soorten	soortsbescherming	Voorkomen in plangebied
Vaatplanten	Geen		Niet of hooguit incidenteel
Vlinders en andere ongewervelden	Geen		Niet of hooguit incidenteel
Broedvogels	Algemene soorten	Flora- en Faunawet	Vrijwel zeker enkele broedpaartjes van een paar soorten
	Buizerd	Flora- en Faunawet	Waarschijnlijk één horst
Reptielen	Geen		Zeer onwaarschijnlijk
Amfibieën	Geen		Niet of hooguit incidenteel
Zoogdieren	1- 2 soorten vleermuizen	Flora- en Faunawet, Habitatrichtlijn, bijlage IV	Waarschijnlijk foerageergebied en migratieroute. Misschien ook verblijfplaats
	Bosspitsmuis	Flora- en Faunawet	Mogelijk <100 individuen in het plangebied
	Haas	Flora- en Faunawet	Mogelijk <5 individuen in het oostelijke deel van het plangebied
	Konijn	Flora- en Faunawet	Zeker 5-10 individuen in het noordelijke deel van het plangebied
	Mol	Flora- en Faunawet	Zeker 10-50 individuen in het hele plangebied
	Veldmuis	Flora- en Faunawet	Zeker 50-100 individuen in het hele plangebied

Voor het vervolg van deze studie zal alleen rekening gehouden worden met het waarschijnlijke voorkomen van enkele soorten broedvogels en zoogdieren in het plangebied. Van de andere groepen beschermde planten en dieren is het onwaarschijnlijk dat het een leefgebied is voor individuen van deze soorten.

5

EFFECTEN

Hieronder worden de effecten geanalyseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Hiervoor worden de habitateisen van de soorten geconfronteerd met de geplande ingrepen (zie paragraaf 3.2).

Over het algemeen zal het leefgebied van de aanwezige beschermde soorten vernietigd worden waardoor de lokale populaties verdwijnen. Na ontwikkeling van het bedrijventerrein komen hier stedelijke habitats met een lage potentiële natuurwaarde voor terug. Het plangebied zal waarschijnlijk als leef- en broedgebied voor enkele algemene stadsvogels kunnen fungeren en mogelijk ook als marginaal foerageergebied voor met name de dwergvleermuis. De inrichting van de stroken langs de noordoost en ooststrand is nog onbekend. Een groene inrichting kan bijdragen aan het verhogen van de lokale natuurwaarden.

Als de bomenrijen langs de randen van het plangebied blijven staan zullen vleermuizen nauwelijks effecten ondervinden voor hun migratieroutes en slechts beperkte effecten op de kwaliteit van de foerageergebieden. In de omgeving zijn veel meer foerageergebied aanwezig waardoor er tijdens de bouw voldoende uitwijkmogelijkheden zijn. Tijdens en na de aanleg kan het plangebied overigens als foerageergebied blijven fungeren. De kwaliteit verandert van open landelijk naar meer besloten en stedelijk. Dit laatste kan bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis ten goede komen. Het vernietigen of verstoren van een mogelijke zomerverblijfplaats is alleen relevant als blijkt dat er daadwerkelijk vleermuizen zitten in de populieren langs de Baalsestraat én deze gekapt gaan worden.

Van de andere boven genoemde aanwezige dieren zal (een deel van) het leefgebied verloren gaan. De mogelijk aanwezige muizensoorten kunnen uitwijken maar er zullen vrijwel zeker exemplaren worden gedood. Daar komt bij de in de gebieden waar deze soorten naar uitwijken waarschijnlijk al lokale populaties aanwezig zijn waarmee geconcentreerd zal moeten worden. Ook hierbij zullen individuen omkomen. Dit risico is echter nauwelijks anders dan bij het huidige gebruik waarbij de hele populatie kleine zoogdieren ook een grote kans lopen slachtoffer te worden van de mens en diens landbouwkundige activiteiten. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten is niet in het geding omdat ze behoren tot grote regionale of landelijke populaties.

De mollèn die thans in het plangebied voorkomen zullen verstoord worden door de werkzaamheden. Het is waarschijnlijk dat deze individuen uitwijken naar de omgeving maar het is ook mogelijk dat er enkele omkomen.

Broedvogels kunnen tijdens de bouw verstoord worden. Daarnaast zullen ze ook permanent het gebied als broedlocatie verliezen. In de omgeving van het plangebied zijn uitwijkmogelijkheden. Na inrichting van het plangebied zullen de bomen die zijn blijven staan weer gewoon als broedlocatie kunnen dienen en zijn er habitats voor stadsvogels in de plaats gekomen voor de habitats van weidevogels.

Het waarschijnlijke buizerdnest wordt alleen vernietigd als de populieren gekapt worden. Dit is echter nog niet besloten. In de ruime omgeving zijn andere bomen aanwezig, maar deze zijn minder hoog en de ligging daarvan is vaak minder gunstig.

Tabel 2: Mogelijke effecten

soorten	Effecten tijdens aanleg	Effecten na aanleg	Effect op gunstige staat van instandhouding van populaties
Algemene soorten broedvogels	Vernietigen mogelijk broedgebied	Vernietigen mogelijk broedgebied en beperkte mogelijkheden voor stadsvogels	Nee
Vleermuizen	Veranderen van onderdeel foerageergebied en mogelijke migratieroutes	Veranderen van onderdeel foerageergebied en mogelijke migratieroutes	Nee tenzij blijkt dat een doorgaande migratieroute onderbroken wordt
Bosspitsmuis	Vernietigen leefgebied	Vernietigen leefgebied	Nee
Haas	Vernietigen leefgebied	Vernietigen leefgebied	Nee
Konijn	Vernietigen leefgebied	Vernietigen leefgebied	Nee
Mol	Vernietigen leefgebied	Vernietigen leefgebied	Nee
Veldmuis	Vernietigen leefgebied	Vernietigen leefgebied	Nee

MITIGERENDE MAATREGELEN

De Flora- en Faunawet stelt in artikel 9 en 10 dat opzettelijk verstoren, verwonden of doden van beschermde dieren verboden is. Onder opzettelijk wordt ook verstaan als geen maatregelen getroffen worden om onopzettelijke effecten te voorkomen. Negatieve effecten op in het plangebied aangetroffen dieren kunnen voorkomen worden door het realiseren van mitigerende (effectverzachtende) maatregelen. Het is van belang zich hierbij te realiseren dat voornamelijk sprake is van negatieve effecten als deze op populatieniveau doorwerken. Het verstoren van enkele individuen welke behoren tot een populatie van vele honderden of meer individuen is dan niet of nauwelijks relevant. Bij het verstoren van soorten die streng zijn beschermd via de Habitatrichtlijn, oordeelt het Ministerie van LNV strenger. Voor deze soorten dienen altijd mitigerende maatregelen te worden genomen.

De in hoofdstuk 5 beschreven effecten welke door de geplande ingrepen worden veroorzaakt, hebben geen consequenties voor de gunstige staat van instandhouding van de populaties van deze soorten omdat het in alle gevallen slechts een zeer klein onderdeel van het leefgebied omvat. Alleen ten aanzien van een mogelijke onderbreking van doorgaande vleermuisroutes is aanvullend onderzoek noodzakelijk óf moeten de bestaande bomenrijen blijven staan.

Om de effecten op de lokale populaties te beperken stellen wij voor de volgende mitigerende maatregel te nemen:

- Het bouwrijp maken dient buiten het broedseizoen te beginnen waardoor geen broedvogels verstoord zullen worden. Zolang er verstorende activiteiten plaatsvinden zullen zich, tijdens het broedseizoen geen broedvogels in het plangebied vestigen. Verstoring van broedende vogels wordt hiermee voorkomen. Als de activiteiten voor of in het begin van het broedseizoen onderbroken worden bestaat het risico dat zich alsnog broedvogels in het plangebied vestigen. Om dit te voorkomen kunnen verjagingmethoden toegepast worden. Dit kan uiteenlopen van intensieve beweiding tot het inzetten van speciale verjagingsmiddelen. Hiervoor is een vergunning nodig. Het broedseizoen in weidegebieden loopt van 1 maart tot 1 augustus. Door de toepassing van deze maatregel zullen de effecten op broedvogels voorkomen worden. Specifieke maatregelen gericht op het voorkomen van effecten op vogels welke in de bomenrijen langs de randen van het plangebied broeden zijn alleen van belang als deze bomen gekapt gaan worden. In dit geval moeten ze voor het begin van het broedseizoen gekapt worden. Worden de bomen niet gekapt, dan wordt er vanuit gegaan dat de daar broedende soorten ook geen hinder zullen ondervinden van de bouwwerkzaamheden. Vrijwel alle bomenrijen bevinden zich dicht bij drukke wegen of een stedelijke omgeving zodat de hier broedende soorten gewend zijn aan menselijke activiteiten.
- De haas en het konijn zijn mobiele soorten welke op eigen kracht uit wijken en geen speciale mitigerende maatregel nodig hebben.
- De veldmuis en bosspitsmuis zullen, indien ze aanwezig zijn, voor een deel uitwijken naar de omgeving en voor een deel vernietigd worden. Het nemen van mitigerende maatregelen om een beperkt aantal individuen van deze tamelijk algemene soorten te beschermen wordt als niet relevant gezien.

- De mol wordt vrijwel overal waar deze in Nederland voorkomt vervolgd. Het nemen van mitigerende maatregelen om enkele individuen te beschermen wordt daarom als niet relevant gezien.
- Als de bomenrijen in het plangebied blijven staan zijn voor het behoud van de eventuele vleermuismigratieroutes geen mitigerende maatregelen nodig. Worden deze bomenrijen wel gekapt, dan dienen nieuwe bomenrijen aangeplant te worden langs de noord- en oost- en zuidrand van het plangebied.

De aanleg van het bedrijventerrein heeft als gevolg dat de verharding in het gebied aanzienlijk toeneemt. Regenwater wat nu infiltreert zal dan eerst geborgen moeten worden. De aanleg van deze waterberging kan dusdanig uitgevoerd worden dat hier ook landschaps- en natuurwaarden baat bij hebben.

Na het uitvoeren van de mitigerende maatregelen en rekening houdend met de kans dat soorten daadwerkelijk voorkomen zullen er alleen significante effecten overblijven voor de volgende soorten:

Tabel 3: Overzicht mitigerende maatregelen en overblijvende effecten

soorten	Mitigerende maatregelen	Beperkende periode	Overblijvende effecten conform Flora & Faunawet
Algemene soorten broedvogels	Verstoring voorkomen door buiten broedseizoen te beginnen met werken	1 maart – 1 augustus	Nee
Vleermuizen	Behoud of herstel migratieroutes		Ja, art. 9
Haas	Geen		Ja, art. 9
Konijn	Geen		Ja, art. 9
Veldmuis	Geen		Ja, art. 9, 10 en 11
Bosspitsmuis	Geen		Ja, art. 9, 10 en 11
Mol	Geen		Ja, art. 9, 10 en 11

Er zullen overigens na realisatie van de mitigerende maatregelen geen effecten zijn op de regionale populaties en daardoor ook niet op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten.

7
CONCLUSIES

- Het studiegebied en plangebied zijn redelijk onderzocht en er is daarom voldoende informatie om een voorlopige indruk te krijgen van het voorkomen van beschermde soorten. Ten aanzien van het voorkomen van vleermuizen is aanvullend onderzoek gewenst als de bomenrijen gekapt gaan worden.
- Tijdens het onderzoek zijn enkele beschermde soorten in het plangebied aangetroffen. Daarnaast bestaat de kans dat het gebied incidenteel wordt gebruikt door een aantal andere beschermde soorten.
- De ingrepen hebben geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de populaties van deze soorten. De effecten zijn vooral van lokale aard.
- De effecten op de broedvogels en vleermuizen kunnen deels worden gemitigeerd.
- Er dient een ontheffing te worden aangevraagd voor het beschadigen van holen of verblijfplaatsen, verstoren en/of verwonden of doden van de soorten in tabel 4.

Tabel 4: Beschermde soorten waarvoor ontheffing aangevraagd zal moeten worden

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Aantal	Artikelen Flora & Faunawet
Bosspitsmuis	Sorex araneus	< 100	Art. 9, 10 en 11
Haas	Lepus europaeus	< 5	Art. 9
Konijn	Oryctolagus cuniculus	5 - 10	Art. 9
Mol	Talpa europaea	10 - 50	Art. 9, 10 en 11
Veldmuis	Microtus arvalis	50 - 100	Art. 9, 10 en 11